

GESI in Disaster Risk Reduction and Management: Lens of Media

Babita Basnet

Executive Director

Media Advocacy Group (MAG)

बिपद्मा मिडिया कभरेज

सिन्धुपाल्चोक र मनाङ विपद् संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा

विपद् व्यवस्थापनका सुत्र

अनलाइनखबर

चाडबाडको
KNP Impressions 24

विपद् व्यवस्थापन र पूर्वतयारीबारे राष्ट्रपतिको चासो

अनलाइनखबर

2 प्रतिक्रिया 136 Shares

Download the Ncell App & Get 1GB Free!
Also get tailor-made 'Best Offers' on the app, based on your interest

WIN EXCITING GIFTS ON BUMPER LUCKY DRAW

स्थानीय तहले जोखिम नियन्त्रणमा चासो नदिँदा...

KNP IMPRESSIONS
BUMPER
र Excel Total को

अन्तर्वार्ता

यस कारण यो वर्ष पहिरोको जोखिम बढी, कसरी थाहा पाउने पूर्व संकेत?

सेतोपाटी

लक्ष्मी बस्नेत | मंगलबार, ६ साउन, २०७७

198 Shares

शिवकुमार बास्कोटा

३२ जेठ पर्वतमा गएको पहिरो। तस्वीर विपद् व्यवस्थापन प्राधिकरण

198 Shares

जोखिमयुक्त ठाउँमा बस्ती हुनु तथा प्राकृतिक र मानवीय कारणले चलायमान जमीन वर्षाले गलाएर पहिरोको जोखिम बढाएकाले सजगता आवश्यक छ।

छ। स्थानिय तहले

कोरोनाको जोखिम नियन्त्रणमा चासो नदिँदा समुदायस्तरमा कोरोनाको शस

बिपद्मा मिडिया कभरेज

विपद् न्यूनीकरण प्राधिकरण

विपद्का बेला के गर्देछ विपद् न्यूनीकरण प्राधिकरण ?

समाज

जोखिम कम गर्न पूर्वसूचना संयन्त्र

विचार

किन बढ्यो बाढी-पहिरो, कसरी गर्न सकिन्छ विपद् न्यूनीकरण?

अजय दीक्षित | बिहीबार, १० असार, २०७७

राष्ट्रिय विपद् जोखिम प्राधिकरणको बैठक बस्दै

राष्ट्रिय विपद् जोखिम प्राधिकरण

राष्ट्रिय विपद् जोखिम प्राधिकरण

95

Shares

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको उपस्थितिमा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको सातौं बैठक बस्दैछ ।

प्राधिकरणका अनुसार मंगलबार दिउँसो ३ बजे प्रधानमन्त्रीको कार्यालय सिंहदरवारमा बैठक बस्न लागेको हो । बैठकमा विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषदबाट विगतमा भएका निर्णयहरु र कार्यान्वयनका अवस्थाबारे छलफल हुनेछ । प्राधिकरणको अध्यक्ष प्रधानमन्त्री रहने व्यवस्था छ ।

वि. ं. २०७२ को गोरखा भूकम्प बारे ईन्टरनेटमा भेटिने तस्वीर

Nepal earthquake: Relief effort begins in Gorkha district

Retired soldiers are being deployed on foot to reach remote areas

A resident walks past a house damaged in

Victor Mallet in Gorkha, Nepal APRIL

Receive free Nepal updates

Causes of Deaths (Nepal) Earthquake

RESEARCH REPORT
CAUSES OF DEATHS AND INJURIES IN
THE 2015 GORKHA (NEPAL) EARTHQUAKE

The number of deaths in Gorkha and Nepal was high because of the lack of seismic resistance in the buildings. This research report is published in the international journal of disaster prevention and mitigation.

NOVEMBER 24, 2015

Nepal Earthquake: 'Everything is destroyed ... it's big to take in'

Gorkha quake survivors receive warm clothes

By THT Online

Published: 06:22 pm Jan 24, 2016

Could the Nepal earthquake have been predicted?

By Kate Allen Science and Technology reporter
Tue., April 28, 2015 | 2 min. read

in the Nepal earthquake in 2015, many people lost their lives and property. This research report is published in the international journal of disaster prevention and mitigation.

मिडिया तथा ईन्टरनेटमा पाईने तमग्री

- बिपद् भएपछीका घटनाहरुका माचार तथा फोटोहरु प्रकाशन गर्ने गरेको पाईन्छ ।
- क ले के गरे, के भने भन्ने बढि माचारहरु पाईन्छन् ।
- बिचार पृष्ठमा पनि लेखहरु आउने गरेका छन ।
- बिपद्का घटना पछीका प्रकाशित तमग्रीहरुमा पुर्ब तयारी नभएको भन्ने तमग्रीहरु पाईन्छन् ।
- २०७२ तलको गोरखा भूकम्प वारे अहिले ईन्टरनेटमा फोटो खोज्दा तमान्यत महिला तथा बालबालिकाहरुका फोटो हितका तमग्रीहरु कि त बिदेशी मिडिया, कि त **INGOs** का ईटहरुमा राखिएका तमग्रीहरु पाईन्छ ।
- तथ्य तथ्यांक हितका तमग्रीहरु नेपाली मिडियामा कम आउने गरेका छन ।
- बिपद् र लैंगिकता म्बन्धी तमग्रीहरु माचार र बिचार पृष्ठहरुमा खाै पाईदैन ।

बिपद् लैगिंक रुपमा तटस्त छैनन

Year	Disaster and Country	% Share of deaths (female)	% Share of deaths (male)
1991	Cyclone OB2, Bangladesh	90 %	10%
2004	Tsunami, Ace,-Indonesia	77%	23%
2004	Tsunami – Tamil Nadu, India	73 %	27 %
2008	Cyclone Nargis, Myanmar	61 %	39 %
2009	Tsunami – Tonga and Samoa	70 %	30 %
2014	Floods - Solomon Islands	96 % (women and children)	4 %
2015	Earthquake – Nepal	55 %	45 %

नेपालका मुख्य २ बिपद्मा महिला र पुरुषको मृत्युदर

हावाहुरी

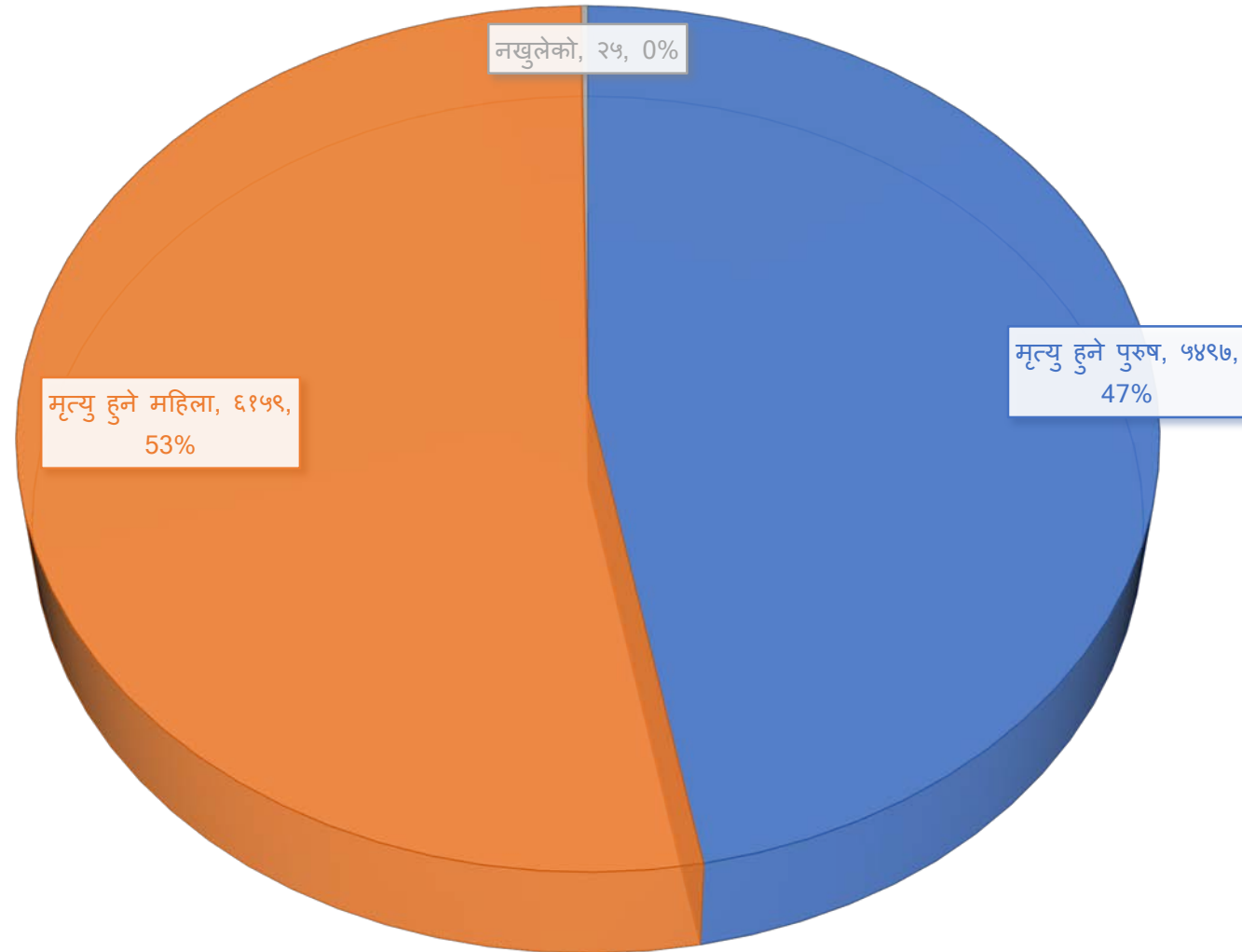
जिल्ला	पुरुष	महिला
बारा	१३	१६

महिला र पुरुषको मृत्युदर ....

गोरखा भुक्तम्प २०७२ बै १२

जिल्ला	पुरुष	महिला
गोरखा	२१७	२३३
मिन्चुपाल्चोक	१५०७	२०६३
दोलखा	९१	८८
रामेछाप	१८	२४
रुवा	३१०	३७१
ललितपुर	७५	११०
भक्तपुर	११८	२१५
काठमाण्डौ	६२४	६०८
नुवाकोट	४६१	६५१

Continue...

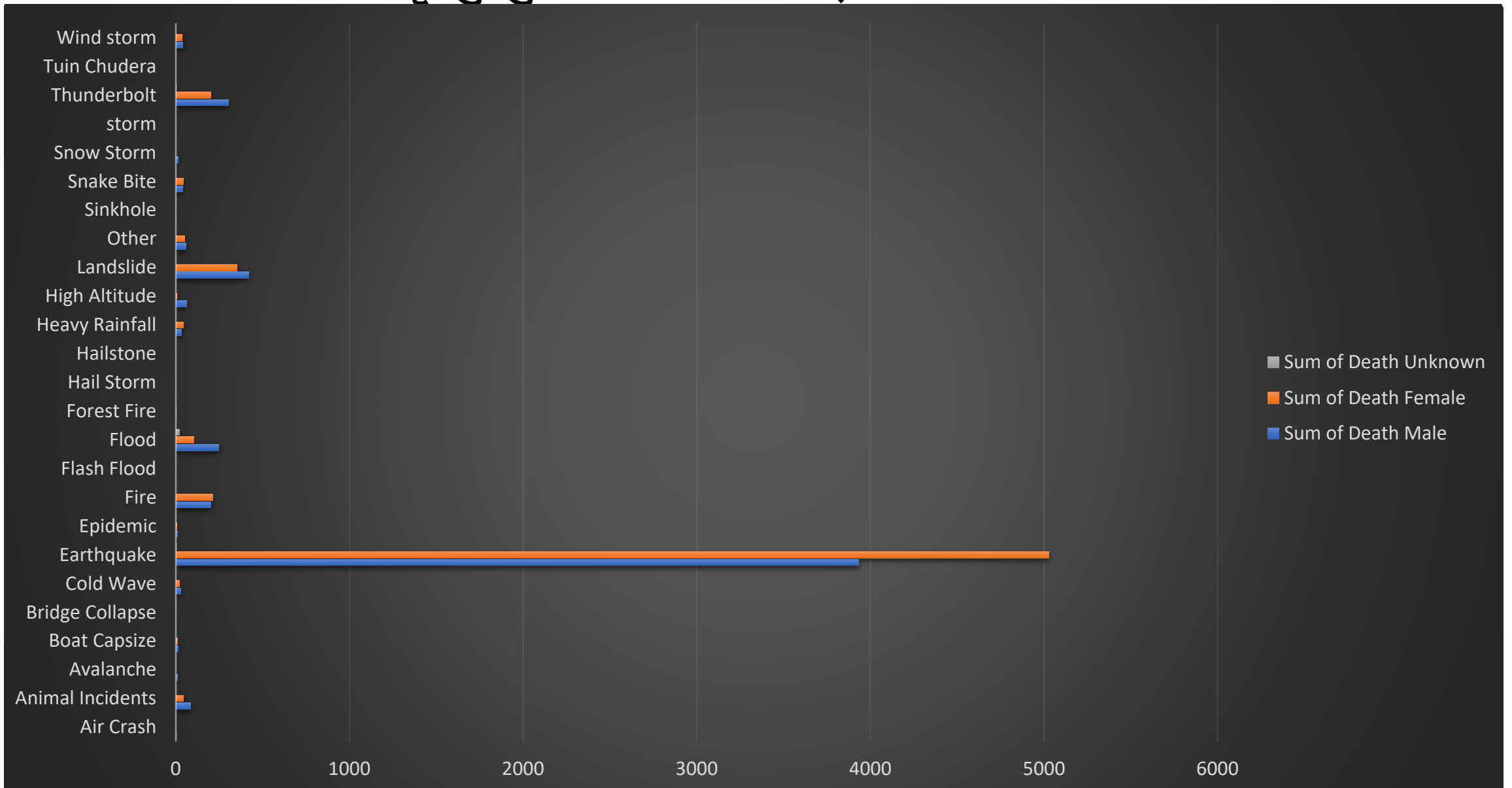
नेपाल सरकारले न् २०११ देखि हाल म् ब्यावस्थापन गरेको विपदमा मृत्यु हुनेहरुको तथ्यांक, श्रोत: गृह मन्त्रालय

Type of Incidents	Sum of Death Male	Sum of Death Female	Sum of Death Unknown	Sum of Total Death
Air Crash	3	0	0	56
Animal Incidents	84	43	0	127
Avalanche	9	0	0	40
Boat Capsize	14	11	0	53
Bridge Collapse	0	0	0	2
Cold Wave	26	22	0	116
Earthquake	3934	5026	2	8969
Epidemic	11	5	0	95
Fire	202	212	0	726
Flash Flood	0	0	0	43
Flood	247	103	22	834
Forest Fire	2	1	0	3
Hail Storm	0	0	0	0

नेपाल सरकारले न् २०११ देखि हाल मम ब्यावस्थापन गरेको विपदमा मृत्यु हुनेहरुको तथ्यांक, श्रोत: गृह मन्त्रालय

Type of Incidents	Sum of Death Male	Sum of Death Female	Sum of Death Unknown	Sum of Total Death
Hailstone	0	0	0	0
Heavy Rainfall	33	43	0	112
High Altitude	61	7	0	79
Landslide	418	353	0	1286
Other	59	52	0	126
Sinkhole	0	0	0	0
Snake Bite	39	43	0	82
Snow Storm	12	0	0	12
storm	0	0	0	63
Thunderbolt	303	201	1	1049
Tuin Chudera	0	0	0	0
Wind storm	40	37	0	84
Grand Total	5497	6159	25	13957

नेपाल सरकारले न् २०११ देखि हाल मम ब्यावस्थापन गरेको विपदमा मृत्यु हुनेहरुको तथ्यांक, श्रोत: गृह मन्त्रालय

हप्ता, महिना तथा बर्षको आधारमा ड्या बोर्ड DRR portal

Last Week Summary: 2021-09-25 -> 2021-10-01

Animal Incidents (1)

Flood (1)

Fire (0)

Landslide (0)

Thunderbolt (0)

Last Month Summary: 2021-09-01 -> 2021-10-01

Landslide (22)

Flood (8)

Thunderbolt (6)

Heavy Rainfall (4)

Animal Incidents (3)

Last Year Summary: 2020-10-01 -> 2021-10-01

Fire (104)

Landslide (86)

Thunderbolt (54)

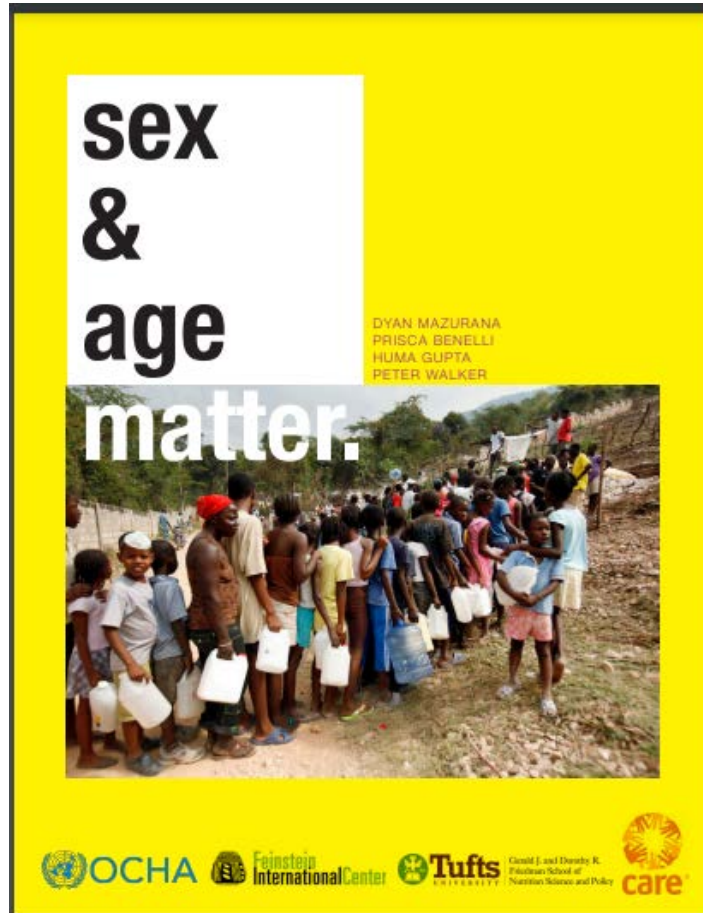

Animal Incidents (50)

Flood (40)

Sex & Age matter. Improving Humanitarian Response in Emergencies Research By: Feinstein International Center, Tufts University

- छोटकरीमा यो अध्ययनको निष्कर्ष बिपदको म्बोधनमा Sex and Age Disaggregated Data (SADD) महत्वपूर्ण छ। य प्रकारको तथ्यांक योजना निर्माण, कार्यान्वयन र त्य को अनुगमन तथा मुल्यांकन पनि यैको आधारमा गरिनु पर्दछ भन्ने छ।

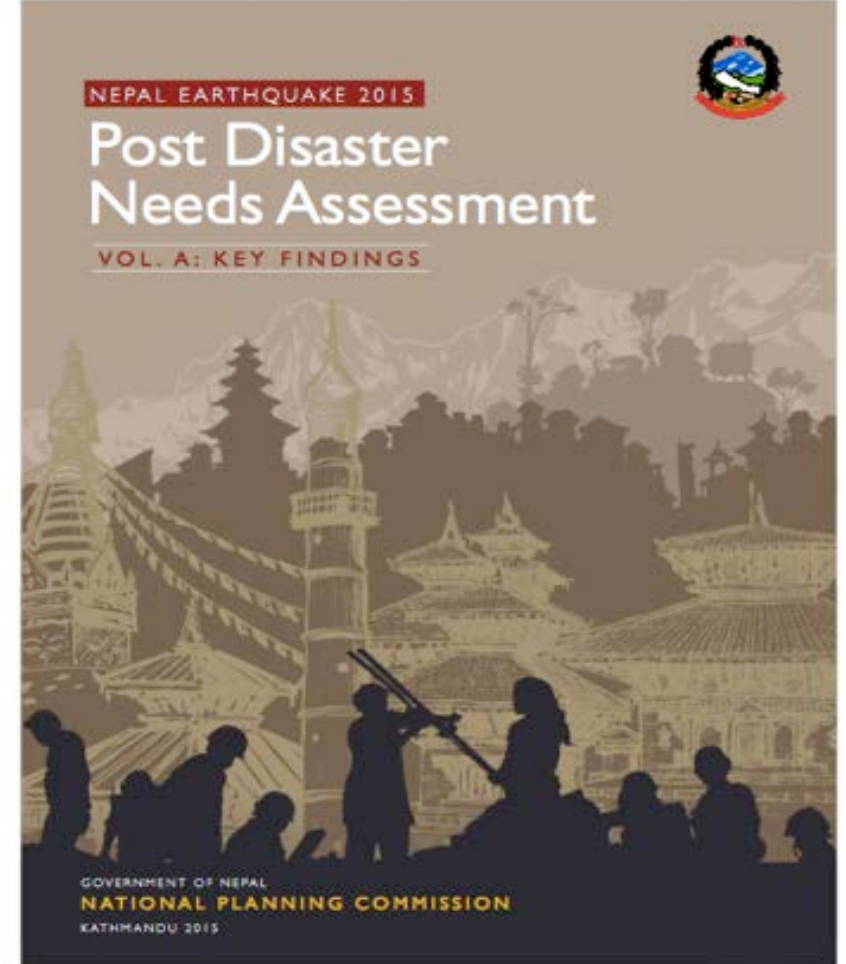

तथ्यांक मिक्षा

- अन्य क्षेत्रमा भन्दा बिपद् मा तथ्यांक छ ।
- पछिल्ला बर्षहरुमा भएका बिपद्का तथ्यांक क्रम ब्यवस्थित हुंदै गएको देखिन्छ ।
- तथ्यांकको प्रयोग क री भईरहेको छ भन्ने मुख्य कुरा हो ।
- प्रभावित परिवारको रचना कस्तो छ र तत्कालको आवस्यकता कस्तो छ भनेर राहत तथा उद्धार ब्यवस्था हुने गरेको देखिदैन ।
- तथ्यांक क ले लिने र कती लिने भन्ने प्रष्ट नीति हुनु आवस्यक छ ।
- स्थानीय प्रहरी, स्थानीय तह, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रि गै हरुले आफ्नो आफ्नो तरिकाले तथ्यांक कलन गरेको देखिन्छ ।
- अब्यवस्थित तथ्यांक कलनले प्रभावित परिवारको गोपनीयताको हक मेत हनन भएको छ ।

बिपद्को भिन्ना भिन्नै अ र र आवश्यकता

- पुरुष र बालक
- महिला र बालिका
- गर्भवती, सुत्केरी तथा दुधे बच्चाका आमाहरु
- यौनिक तथा लैंगिक अल्प संख्यक
- अपांगता
- अति बिपन्न
- बञ्चितकरणमा परेका
- ज्येष्ठ नागरिकहरु
- अभिभावक गुमाएका बालबालिका

बिपद्मा देखिएका रोकार

- महिला: चूना नपाउने, बिपद्मा अर्को ठाँउ वा ेल्टरमा र्नुपर्ने बाध्यता, पीडितको रूपमा धेरै जो चित्रण हुने, बढी मृत्यु, हिंा शोषण, बाइ राइ, बेचबिखन, मनोरन्जन क्षेत्रमा बाध्यकारी प्रवेश
- पुरुष: बढी डक दुर्घटनामा पर्ने, बैदेशिक रोजगारीमा जाने,
- जेष्ठ नागरिक: अशक्त, उद्धारमा मस्या, राहत पाउन मुश्किल,
- अपांगता: उद्धारमा मस्या, ेवा प्रवाह अपांगता मैत्री नहुने, अपांगताबारे जानकारी नहुनु, दोभाषे, मनोपरामर्शदाताको अभाव
- यौनिक तथा लैगिक अल्प ख्यंक: बिभेदमा पर्ने, ेवामा मस्या
- दलित: बिभेद हनु पर्ने, ेवा पहुंचमा अ हजता
- बालबालिका: अनाथ हुन पर्ने, शिक्षामा ब्रेक लाग्ने, ओार पार तथा बेचबिखनमा पर्ने खतरा

चारको भुमिका कस्तो रह्यो ...

- भूकम्पका बेला ठी नकारात्मक माचार आएको (*प्रहरी नेना त पुग्यो तर राज्य किन पुगेन जस्ता प्रश्न गर्नेहरु मेट देखिए*)
- राहतमा मावेशीकरणको मुद्दा उठेको
- महिला हिंसाको खबरदारी भएको
- विपद र चुननाको हकबारे खाै वकालत हुन न केको
- बेग्लै वीट नभएकाले निरन्तर फलो अप गर्न न केको
- अल अभ्या हरुको प्रचार प्रार गरेको

मिडियाको भूमिका के हुन कछ?

- विपद् म्वन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, निर्देशिका तथा कार्यक्रमहरु लैंगिकमैत्री छन् की छैनन त्य को मिक्षाका लागि बह चलाउन कछन् ।
- विपद् म्वन्धी यन्त्रहरुको निर्माण तथा परिचालन महिला मैत्री वा माबे ी छ छैन त्य को प्रेषण गर्न कछन् ।
- चनामा महिलाहरुको पहुंच कम छ त्य अनुरुप राज्यका निकायहरुले महिला तथा रिमान्तीकृतहरुलाई चनामा पहुंच पुर्याउन पहल गरे नगरेको बारे मिक्षात्मक टिप्पणीहरु गर्न कछन् ।
- स्थानीय नीति तथा कानूनहरु बने वा नबनेको, पुर्ब तयारी गरे वा नगरेको तथा त्यस्ता चरणहरुमा बैलाई मेटेको वा न मेटेको वारेमा मिक्षात्मक टिप्पणी प्रार गर्ने ।
- विपद्को अवस्थामा लै । का विषयहरुलाई क री बोधन भएका छन् त्य का राम्रा तथा धारका क्षेत्रहरुका वारेमा छलफल चलाउन कछन् ।
- विपद् म्वन्धी निर्माणाधिन रचनाहरु महिला, बालबालिका, अपांगता, तथा जेष्ठ नागरिक मैत्री छन् वा छैनन भन्ने वारेमा छलफल तथा बह हरु चलाउने र च्याउनुपर्ने विषयहरुमा दबाव रि र्जना गराउने ।

मूलतः मडियाको भूमिका

- जनचेतना जगाउने
- वाचडग (पहरेदार) को भूमिका
- बर् आधारण र नीति निर्माणबीच पुलको भूमिका
- घटनाहरुको फलो अप
- बिपद्का चरणलाई जे ी लेन बाट रिपोर्टिङ, समाग्री प्रकाशन, प्रशारण

मिडियालाई के आवश्यक छ?

- सूचना तथा जानकारीको आदान प्रदान
- पत्रकारहरुको क्षमता अभिवृद्धि
- विषय बस्तुलाई जे रीको आंखावाट हेर्न र प्रस्तुत गर्नका लागि अभिमुखीकरण
- बिज्ञ, म्बन्धित पक्ष र मिडिया ंग निरन्तर ंवाद र भेटघाट